

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 10.11.2022 г.
C(2022) 8259 final

Комисия за регулиране на
съобщенията (КРС)

ул. „Гурко“ № 6
София 1000
България

На вниманието на
г-н Иван Димитров
Председател

Факс: +359 2 987 06 95

Относно: Преписки BG/2022/2402, BG/2022/2403 и BG/2022/2404: Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на отделни обществени телефонни мрежи (2402), пазар на едро за терминиране на гласови повиквания на отделни мобилни мрежи (2403), симетрични задължения по отношение на достъпа и взаимосвързаността в България (2404)

Бележки на Комисията по силата на член 32, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/1972

Уважаеми г-н Димитров,

1. ПРОЦЕДУРА

На 14 октомври 2022 г. Комисията регистрира три уведомления от българския национален регулаторен орган (НРО) — Комисията за регулиране на съобщенията

(КРС)¹, които засягат българския пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на отделни обществени телефонни мрежи², българския пазар на едро за терминиране на гласови повиквания на отделни мобилни мрежи³ (пазарите на терминиране във фиксирани и мобилни мрежи) и симетрични задължения по отношение на достъпа и взаимосвързаността в България⁴.

Националната консултация⁵ относно пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение в отделни обществени телефонни мрежи и пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в отделни мобилни мрежи е продължила от 17 август 2022 г. до 16 септември 2022 г. Националната консултация по проектомерките относно налагането на симетрични задължения е продължила от 29 юни 2022 г. до 29 юли 2022 г.

На 21 октомври 2022 г. Комисията изпрати първото си искане за информация⁶ до КРС, като на 26 октомври 2022 г. получи отговор. На 27 октомври 2022 г. Комисията изпрати второто си искане за информация до КРС, като на 28 октомври 2022 г. получи отговор.

Съгласно член 32, параграф 3 от Кодекса НРО, Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и Комисията могат да отправят бележки по проектомерките, за които са уведомени, към съответния НРО.

¹ Съгласно член 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

² Отговарящ на Пазар 1 в Препоръка 2014/710/ЕС на Комисията от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на регулиране ex ante в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива)(Препоръка за съответните пазари от 2014 г.), ОВ L 295, 11.10.2014 г., стр. 79. Този пазар е изваден от списъка на съответните пазари, подлежащи на регулиране ex ante, предвидено в актуалната препоръка на Комисията (ЕС) 2020/2245 от 18 декември 2020 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на регулиране ex ante в съответствие с Кодекса (Препоръка от 2020 г. относно съответните пазари) (ОВ L 439, 29.12.2020 г., стр. 23—31).

³ Отговарящ на Пазар 2 в Препоръка 2014/710/ЕС на Комисията от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на регулиране ex ante в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива)(Препоръка за съответните пазари от 2014 г.), ОВ L 295, 11.10.2014 г., стр. 79. Този пазар е изваден от списъка на съответните пазари, подлежащи на регулиране ex ante, предвидено в актуалната препоръка на Комисията (ЕС) 2020/2245 от 18 декември 2020 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на регулиране ex ante в съответствие с Кодекса (Препоръка от 2020 г. относно съответните пазари) (ОВ L 439, 29.12.2020 г., стр. 23—31).

⁴ Съгласно член 61, параграф 1 и параграф 2, букви а) и б) от Кодекса.

⁵ В съответствие с член 23 от Кодекса.

⁶ В съответствие с член 20, параграф 2 от Кодекса.

2. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТОМЯРКАТА

Уведомленията се отнасят до пазарите за терминиране във фиксирани и мобилни мрежи и налагането на симетрични задължения по отношение на достъпа и взаимосвързаността, за да се гарантира свързаност от край до край, включително оперативна съвместимост.

2.1. Контекст

На по-ранен етап, в преписки BG/2020/2256 и 2257, Комисията бе уведомена за последния анализ на пазарите за терминиране, който тя подложи на оценка⁷.

И в двата случая КРС е установил, че географският обхват на пазарите съответства на географското покритие на всяка мрежа на територията на Република България и че няма продукти, които могат да се считат за заместители на услугите съответно за терминиране на повиквания в отделни обществени телефонни мрежи, предоставяни в определено местоположение, и за терминиране на повиквания в отделни мобилни мрежи, независимо от произхода на повикванията.

В преписка BG/2020/2256 относно пазара за терминиране във фиксирани мрежи КРС е идентифицирал всяка мрежа като отделен продуктов пазар, като е установила общо 19 отделни продуктови пазара. Установено е, че всички 19 предприятия⁸, предоставящи услуги за терминиране във фиксирани мрежи, имат значителна пазарна сила (ЗПС). В резултат на това КРС е наложила на всичките 19 предприятия следните задължения: i) достъп, ii) прозрачност, iii) недискриминация и iv) ценови контрол. По отношение на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД (БТК) КРС е наложила също допълнително задължение да предоставя достъп до специфични мрежови елементи (по-специално да предоставя взаимосвързаност и съвместно използване на обекти), както и да публикува типово предложение и да практикува разделно счетоводство. Всички предприятия са били задължени да прилагат разходоориентирани цени за терминиране на повиквания. КРС предложи да се продължи прилагането на определената по-рано⁹ за 2020 г. цена за терминиране на фиксирана връзка (равна на 0,0014 BGN, или 0,072 EURcent за минута) до влизането в сила на делегирания акт, предвиден в член 75 от Европейския кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС)¹⁰.

По преписка BG/2020/2257 относно пазара за терминиране в мобилни мрежи КРС е идентифицирала всяка мрежа като отделен продуктов пазар, като е установила общо 4 отделни продуктови пазара. Установено е, че всички 4

⁷ С(2020) 4997.

⁸ „А1 България“ ЕАД; „Булсатком“ ЕАД; „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД; „Варна Нет“ ООД; „Вимобайл“ АД; „Голд Телеком България“ АД; „ДжиТиТи България“ ЕАД; „Еском“ ООД; „Източна телекомуникационна компания“ АД; „Кабел Сат - Запад“ ООД; „Кулбокс“ АД; „Нет 1“ ЕООД; „Нет Ис Сат“ ЕООД; „Нстфинити“ ЕАД; „Новател“ ЕООД; „Телекабел“ АД; „Телеком 1“ ООД; „Телекомуникационна компания Варна“ ЕАД; „Теленор България“ ЕАД;

⁹ Цена, определена с решението, което е предмет на оценката в преписка BG/2016/1912.

¹⁰ Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения.

предприятия¹¹, предоставящи услуги за терминиране в мобилни мрежи, имат значителна пазарна сила (ЗПС). В резултат на това КРС е наложила на всичките 4 предприятия следните задължения: i) достъп, ii) прозрачност, iii) недискриминация и iv) ценови контрол. На трите най-големи мобилни оператора КРС е наложила и задължение за разделно счетоводство. КРС предложи да се продължи прилагането на определената по-рано за 2020 г. цена за терминиране на мобилна връзка¹² (0,014 BGN, или 0,72 EURcent) за минута) до влизането в сила на посочения по-горе делегиран акт.

Комисията нямаше забележки по този въпрос.

2.2. Определяне на пазара

Определянето на продуктовия пазар на двата пазара за терминиране остава непроменено в сравнение с предходното уведомление. Географският обхват на пазарите съответства на географското покритие на всяка мрежа на територията на Република България, и същевременно няма продукти, които могат да се считат за заместители на услугите съответно за терминиране на повиквания в отделни обществени телефонни мрежи, предоставяни в определено местоположение, или за терминиране на повиквания в отделни мобилни мрежи, независимо от произхода на повикванията.

Що се отнася до пазара за терминиране във фиксирани мрежи, след последния преглед на пазара (преписка BG/2020/2256) броят на мрежите на операторите е намалял от 19 на 15¹³. КРС идентифицира всяка мрежа като отделен продуктов пазар.

Що се отнася до пазара за терминиране в мобилни мрежи, след последния преглед на пазара (преписка BG/2020/2257) броят на мрежите на операторите е намалял от 4 на 3¹⁴. КРС е идентифицирала всяка мрежа като отделен продуктов пазар.

2.3. Проверка по трите критерия

2.3.1. Пазари за терминиране

КРС отбеляза, че в Препоръката за съответните пазари от 2020 г. пазарите за терминиране вече не са включени в списъка на пазарите, подлежащи на регулиране *ex ante*. Въпреки това КРС е извършила проверката по трите

¹¹ „А1 България“ ЕАД; „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД; „Булсатком“ ЕАД; „Теленор България“ ЕАД.

¹² Цена, определена с решението, което е предмет на оценката в преписка BG/2016/1924.

¹³ „А1 България“ ЕАД; „Булсатком“ ЕАД; „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД; „Варна Нет“ ООД; „Вимобайл“ АД; „Голд Телеком България“ АД; „ДжиТиТи България“ ЕАД; „Еском“ ООД; Комитет по социални телекомуникации ЕАД; „Кабел Сат - Запад“ ООД; „Кулбокс“ АД; „Нетфинити“ ЕАД; „Телеком 1“ ООД; „Телекомуционна компания Варна“ ЕАД; „Йеттел България“ ЕАД (бивша „Теленор“).

¹⁴ „А1 България“ ЕАД; „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД; „Йеттел България“ ЕАД (бивша „Теленор“).

критерия¹⁵, за да прецени дали регулирането *ex ante* все още може да бъде оправдано на българските пазари за терминиране.

КРС е установила, че и за двата пазара за терминиране вторият критерий не е изпълнен, тъй като пазарите са склонни към реална конкуренция. КРС заяви, че приемането на Делегирания регламент на Комисията¹⁶ относно максималните цени за терминиране в целия ЕС, считано от 1 юли 2021 г., премахва най-сериозния проблем с конкуренцията, установен на пазарите за терминиране (т.е. ценообразуването).

2.3.2. Симетрично регулиране

От друга страна, що се отнася до въпроси, които не са свързани с цените, КРС посочи, че след последния преглед на пазара продължава да наблюдава някои случаи, при които достъпът е бил отказан или предоставен при дискриминационни или непрозрачни условия. Повечето случаи се отнасят до забавянния в преговорите, считани за конструктивен отказ за предоставяне на достъп чрез налагане на неценови условия. Сред подходите, прилагани от операторите, КРС споменава забавянията при обмена на документи и предоставянето на информация относно сключването на договори, сключването на споразумения за неразкриване на информация, налагането на финансови задължения, които операторите трябва да изпълнят преди сключването на договорите, исковете за плащане на услуги за терминиране, водещи до прекратяване на договора. Освен това някои случаи се отнасят до въпроси, свързани с оперативната съвместимост на мрежите и услугите, както и няколко спора относно терминирането на повиквания без идентификация на повикващата линия, които в някои случаи са били използвани за прекратяване на договора или за деклариране на заплаха за националната сигурност, с участието на българското Министерство на вътрешните работи и други агенции за сигурност.

КРС обаче е установила, че подобни неценови проблеми могат да бъдат решени чрез приемането на рамка, приложима за всички оператори симетрично¹⁷ и съдържаща общи разпоредби, предназначени да гарантират свързаност от край до край, взаимосвързаност и оперативна съвместимост,

¹⁵ В съответствие с член 67, параграф 1 от Кодекса и съображение 22 от Препоръката от 2020 г. относно съответните пазари, националните регулаторни органи следва също така да анализират пазари, които не се съдържат във въпросната препоръка, но са регулирани в рамките на територията на тяхната юрисдикция въз основа на предишни пазарни анализи, както и други пазари, ако имат достатъчно основания да считат, че е преминала проверката по трите критерия. Следователно националните регулаторни органи могат да определят и други съответни пазари на продукти и услуги, които не са включени в списъка в настоящата препоръка, ако могат да докажат, че в рамките на националния им контекст пазарите изпълняват проверката по трите критерия.

¹⁶ Делегиран регламент (ЕС) 2021/654 на Комисията от 18 декември 2020 г. за допълнение на Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи в целия Съюз и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи в целия Съюз (ОВ L 137, 22.4.2021 г., стр. 1—9).

¹⁷ Въз основа на своя опит в разрешаването на спорове и въпроси на взаимосвързаността, които не засягат ценообразуването, КРС е установила, че налагането на симетрични задължения би предотвратило антиконкурентно поведение на предприятията, предоставящи услуги за терминиране, което има вероятност да възникне след дерегулирането.

докато специфичните задължения, които понастоящем са в сила, вече няма да бъдат необходими след преходен период от 12 месеца.

Тъй като вторият критерий не е изпълнен, КРС не е оценила съответствието по третия критерий.

2.4. Регулаторни мерки

2.4.1. Дерегулиране на пазарите за терминиране

В резултат на извършения преглед на пазарите за терминиране КРС предлага да се отменят всички регулаторни задължения, наложени на операторите със ЗПС в рамките на предишния кръг пазарни анализи. Въпреки това, за да се предостави достатъчно време на операторите да се адаптират към дерегулирането, КРС предлага да се въведе преходен период от 12 месеца, през който задълженията за достъп, прозрачност и недискриминация ще останат в сила.

2.4.2. Симетрично регулиране

КРС предлага в края на преходния период да се въведе набор от общи симетрични задължения за осигуряване на свързаност от край до край, взаимосвързаност и оперативна съвместимост. По-специално, тази наредба ще определи общо задължение за взаимно свързване и предоставяне на основни услуги — терминиране на повиквания и транзит в случай на пренасяни номера, когато международните повиквания се осъществяват чрез притежателя на номера, което съответства на изискване за оперативна съвместимост, като забранява използването на крайни точки на мрежата за взаимно свързване и налага общо задължение за недискриминация, строго ограничено до взаимосвързаността на мрежите.

3. ЗАБЕЛЕЖКИ

След като проучи нотификацията и информацията, предоставена допълнително от КРС, Комисията има следната бележка¹⁸:

3.1. Необходимост от ясно излагане на причините, обосноваващи налагането на симетрични задължения, в нотифицираните от НРО мерки

Комисията приветства дерегулирането на българските пазари за терминиране, тъй като Препоръката от 2020 г. относно съответните пазари вече не включва пазарите за терминиране в списъка на пазарите, подлежащи на регулиране *ex ante*. Същевременно в Препоръката от 2020 г. относно съответните пазари се посочва, че специфични национални обстоятелства могат да оправдаят регулирането на избрани аспекти на пазарите за терминиране в някои държави членки, например когато на операторите е отказано взаимно свързване или са срещнали проблеми с терминирането на повиквания от тяхната мрежа в мрежите на други оператори. В такива случаи НРО имат възможност да използват други подходящи регулаторни инструменти като налагането на

¹⁸ В съответствие с член 32. параграф 3 от Кодекса.

симетрични задължения по член 61, параграф 2 от ЕКЕС, ако посочените в него условия са изпълнени¹⁹. В член 61, параграф 2 от ЕКЕС се изисква причините за налагането да бъдат ясно посочени в мерките, за които се подава уведомление, като принципното позоваване на потенциални проблеми не е достатъчно, тъй като регулаторните мерки са оправдани само когато законодателството в областта на конкуренцията или последващите интервенции на НРО не могат да решат адекватно проблемите, засягащи съответните пазари.

Комисията разбира обосновката на КРС защо симетричните мерки са оправдани и пропорционални, както е пояснено в отговора на искането за информация, но въпреки това призовава КРС ясно да посочи причините, обосноваващи налагането на симетрични задължения в приетата окончателна мярка.

Съгласно член 32, параграф 8 от Кодекса КРС отчита в максимална степен бележките на другите НРО, ОЕРЕС и Комисията и може да приеме произтичащата проектомярка. Ако направи това, КРС уведомява Комисията.

Позицията на Комисията по отношение на тази конкретна нотификация не засяга позицията, която тя може да приеме по отношение на други нотифицирани проектомерки.

Съгласно точка 6 от Препоръка 2021/554²⁰ Комисията ще публикува настоящия документ на своята интернет страница. Ако КРС е на мнение, че в съответствие с разпоредбите на ЕС и с националните разпоредби за търговската тайна, настоящият документ съдържа поверителна информация, която бихте искали да заличите преди публикуването му, моля уведомете Комисията²¹ в срок от три работни дни от получаването му²². Моля, обосновайте искането си.

С уважение,

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
За Генералния секретар

Martine DEPREZ
Директор
Вземане на решения и колегиалност
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

За Комисията
Roberto Viola
Генерален директор

¹⁹ Вж. съображение 41 от Препоръката от 2020 г. относно съответните пазари.

²⁰ Препоръка (ЕС) 2021/554 на Комисията от 30 март 2021 г. относно формата, съдържанието, сроковете и нивото на подробност на нотификациите съгласно процедурите, определени в член 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения, ОВ L 112, 31.3.2021 г., стр. 5.

²¹ По електронна поща: CNECT-markets-notifications@ec.europa.eu

²² Комисията може да информира обществеността за резултатите от своята оценка преди изтичането на посочения тридневен срок.

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.11.2022 г.
C(2022) 8594 final

ПОПРАВКА

на преписки BG/2022/2402, BG/2022/2403 и BG/2022/2404 на Комисията: Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на отделни обществени телефонни мрежи (2402), пазар на едро за терминиране на гласови повиквания на отделни мобилни мрежи (2403), симетрични задължения по отношение на достъпа и взаимосвързаността в България (2404)

Бележки на Комисията по силата на член 32, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/1972

C(2022) 8259 final от 10.11.2022 г.

BG

BG

ПОПРАВКА

на преписки BG/2022/2402, BG/2022/2403 и BG/2022/2404 на Комисията: Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на отделни обществени телефонни мрежи (2402), пазар на едро за терминиране на гласови повиквания на отделни мобилни мрежи (2403), симетрични задължения по отношение на достъпа и взаимосвързаността в България (2404)
Бележки на Комисията по силата на член 32, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/1972
C(2022) 8259 final от 10.11.2022 г.

На страница 3, в бележка под линия 8:

вместо: „Източна телекомуникационна компания“ АД

да се чете: „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД.

На страница 3, в бележка под линия 8:

вместо: „Телеком 1“ ООД

да се чете: „Телеком 1“ ЕООД.

На страница 4, в бележка под линия 13:

вместо: „Булсатком“ ЕАД

да се чете: „Булсатком“ ЕООД.

На страница 4, в бележка под линия 13:

вместо: „Комитет по социални телекомуникации“ ЕАД

да се чете: „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД.

На страница 4, в бележка под линия 13:

вместо: „Телеком 1“ ООД

да се четe: „Телеком I“ ЕООД.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

За Генералния секретар

Martine DEPREZ

Директор

Вземане на решения и колегиалност
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

BG

BG